

1/2018

OBSAH / TARTALOM

NA ÚVOD / ELŐSZÓ	2
Tohoto človeka si vážim – Ema Lujza Válkyová	3
Rutina – Daniel Hatnančík, Filip Szabó	5
A fa és a levél – Danajka Máté	6
A nyuszi meg a két süni – Csomós Lola	6
Pomocníci – Kristína Horváthová	7
Az én testvérem – Mihalovič Veronika	8
Pomoc v pravý čas – Laura Péteriová	9
Školský výlet – Tamara Bordováćsová	9
Otthonunk a világban – Varga Krisztián	10
Zverolekár Hugo – Alex Korec	11
Rodina moja – Bibiana Betková	11
Nem bánnám, ha másként lenne – Vankó Izabella	12
Tri sestry a Kráskin Yeti – Nela Chrapeková	14
Tankönyveim panasza – Takács Sándor Mátyás	15
Stratená v lese – Aneta Kuzmová	16
Álombeli szerelem – Nagy Anikó	17
Sama v dome – Andrea Toráčová	18
Na splave – Roman Bánczi	19
Knihy – Kristína Forrová	19
Sportový učitel's veľkým U – Norbert Takács	20
Újra nyár – Vigh Elizabeth	21
Dokonalá láska – Dominika Popluhárová	21
Stávka s učiteľom – Lucia Lanczová	22
Spomienka na minulosť – Laura Kráľovičová	23
Svätoplukova vláda – Lenka Švihoríková	25
Môj sen – Michaela Červeňanská	26
Ako som pochopil... – Filip Klásek	27
Najmilší darček – Natália Mezeiová	28
Keby som bol Svätopluk – Marek Šimulčík	29
Apró diáklexikon, avagy hogyan éld túl a sulit – Nagy Anikó	30
Najsilnejší zážitok s mojou učiteľkou – Dominika Wiltschková	31

NA ÚVOD

Milí tvoriví priatelia,
ďakujeme, že ste sa stali súčasťou jubilejného 10. ročníka časopisu **Pod lupou** / **Nagyító alatt**. Na 10. narodeniny si naša "lupa" zaslúžila dvojjazyčnú obálku, obsah a sviežejsí vzhľad. Tešíme sa, že stále máme dôvod vydávať milý časopis, ktorý dokáže povzbudiť mladých tvorivcov. Tentoraz sa nám podarilo bohaté číslo plné skvelých príspevkov, ktoré by sme mohli nazvať "učiteľské", pretože mnohí ste sa venovali práve tejto téme. Viac o tom, ako a o čom ste písali, si povieme pri našom vyhodnotení. Dúfame, že s mnohými sa stretneme aj pri budúcom číslе a ďakujeme za spoluprácu tým, ktorí už nebudú žiaci základných škôl. Dúfame, že chut' hrať sa s písmenami vám zostane aj nadalej a nájdete si spôsob, ako zviditeľniť svoje výtvory.

Krásne prázdniny a veľa kopancov od múzy vám praje

redakčná rada

ELŐSZÓ

Kedves alkotó barátaink,
köszönjük, hogy részt vettettek a **Pod lupou** / **Nagyító alatt** folyóirat jubileumi 10. évfolyamának létrejöttében. Tizedik születésnapjára folyóiratunk kiérdecelte a kétnyelvű borítót, tartalmat és az üdébb kinézetet. Örülünk, hogy alkalmunk van rendszeresen kiadni e kedves irodalmi lapot, mely a fiatal alkotókat írásra buzdítja. Most egy kiváló, írásokkal gazdag számot sikerült összehoznunk, melyet úgy is nevezhetnénk hogy „tanítós“, ugyanis többen foglakoztatók éppen ezzel a témaival. Többet arról, hogy hogyan és miől írtatok, elmondjuk majd az értékelésnél. Reméljük, hogy sokatokkal találkozunk majd a következő számban is és köszönjük az együtt működést azoknak, akik már nem az alapiskolák diákjai lesznek. Bízunk benne, hogy a betűkkel való játékhöz továbbra is kedvet éreztek és megtaláljátok a lehetőséget közétni az alkotásaitokat.

Szép szünidőt és sokszor csókoljon benneteket homlokon a múzsa

szerkesztőség

Tohto človeka si vážim

Niekto by napísali o rodine, o priateľoch, ale rozmýšľali vôbec nad tým, ktorého priviedol k veci, ktorá im naplnila život? Prinútil robiť vec, ktorú radi vykonávajú? Alebo ich priviedol k iným myšlienkom? Vybrala som si človeka, vďaka ktorému som sa dostala k písaniu poviedok. Tento človek ma presvedčil o tom, aké je priateľstvo dôležité, a že bez priateľov by sme sami nič nespravili.

Hodiny odbíjali práve ôsmu hodinu sobotu ráno. Slnečné a teplé lúče sa dobjali dovnútra mojej izby cez malé škáry žalúzií. Zobudil ma práve ten lúč, ktorý ma pošteklil na nose a donútil otvoriť oči. Netrvalo ani chvíľu – no dobre možno aj desať minút, kým som sa z izby dostala do obývačky. Prázdnota sa nedala prehliadnuť. Pamätám si, ako mi rodičia vraveli, že cez víkend odchádzajú na výstavu do neďalekého mesta. S menším povzdychom som si sadla na gauč a pozorovala dianie v zapnutom televízore. Televízne relácie ma však nebavili natoľko, aby som s nimi strávila celý deň, rozhodla som sa teda zájsť do knižnice. Nechodila som do nej často. Brala som to čisto ako mrhanie voľného času, ktorý som mohla tráviť s priateľmi vonku. Dnes ma tam však niečo tiahlo. To ma prinútilo sa ísť umyť a prezliecť.

Stojac pred knižnicou som sa ešte stále rozhodovala či vstúpiť, či nie. Ak by som vstúpila, zabila by som polovičku voľného času, ktorý by som dnes strávila iba s hudbou a internetom, ale keby som nevstúpila, tak by som čelila nude s hudbou a internetom. Sú to dve rovnaké veci a zároveň tak rozdielne. No nemohla som tam stáť dlho. Idem či nejdem? Byť unudená doma či nebyť? Vlastným očiam som neverila, keď som chytilla kľúčku a otvorila dvere do knižnice.

Nahlas som prehľtla a prekročila prah. V knižnici sa rozliehalo ticho, ktoré bolo občas zahanané ľuknutím klávesnice. Rýchlym krokom som prešla okolo paní knižnej, ktorú som pozdravila iba mávnutím ruky a okamžite som presunula k regálu s fantasy. Prechádzala som sa a rukou chodila po knihách v regáli. Zobrala som náhodnú knihu, ktorú nepoznám, nieto ešte jej autora a prešla do oddelenia na sedenie a čítanie. Nikto v ňom neboli, okrem jednej panej, ktorá sedela v rohu a niečo písala. Vyzerala celkom osamelo. Chvíľu som rozmýšľala, či si k nej môžem prisadnúť alebo nie. Rozhodla som sa pre prvú možnosť, tak som sa k nej vybrala a zastala pri stole.

„Ehm, dobrý... Smiem si prisadnúť?“ rýchlo zo mňa vyšlo.

Čudovala som sa, že mi rozumela. Obrátila na mňa pohľad, a keď si ma všimla, na tvári jej zažiaril úsmev. Videla som na nej ospalosť, ktorú najviac prezrádzali kruhy pod očami. Oči mala uplakané, ale keď sa na mňa pozerala, videla

som, ako sa jej v očiach tvoria iškričky.

„Nečakala som ťa tu tak skoro Ema. Len si sadni,“ usmiala sa ešte viac a rukou ukázala na voľnú stoličku.

Nervózne som sa posadila, nemala som tušenie, čo sa tu deje. Odkiaľ ma pozná? Odkiaľ vie moje meno? Prečo ma tu čaká? Hlavou mi prešiel vagón otázk, na ktoré som nenachádzala odpovede. Môj pohľad musel vypadáť určite smiešne, ved' som nemala potuchy, kto táto pani je a začala som mať obavy. Ruky s knihou som položila na stôl a nervózne čakala, čo sa bude diať. Videla som jej nadšenie z mojej prítomnosti, čo zázračne donútilo k úsmevu aj mňa.

„Čo sa tu deje?“ vyšlo náhle zo mňa.

„Prišla som ti ukázať, čo je priateľstvo,“ odpovedala.

„Prepáčte, ale chcete mi povedať, že nemám priateľov?“

Naozaj som nechápala, čo sa deje. Je to nejaká reality šou a sú tu skryté kamery? Prosím, nech to je pravda.

„Nie, to som nepovedala,“ zasmiala sa a pokrútila hlavou. „Máš priateľov, len nevyužívaš ich prítomnosť vo veciach, v ktorých ti môžu pomôcť. Takto ich čoskoro stratíš,“ chytila ma za ruky a pozerala sa mi rovno do očí.

„Ako to mám napraviť?“

„Skús im dôverovať, skús sa im viac otvorit,“ žmurkla na mňa. Pustila mi ruky a začala sa prehrabávať v taške, ktorú mala zavesenú na stoličke.

„Ako sa im mám otvoriť, ked' cítim, že ich prítomnosť nepotrebujem?“

Otzáky som začala zo seba sypať ako z vreca zemiakov. No ani na jednu otázku neprichádzala odpoved'. Nad všetkými pokrútila hlavou a usmiala sa. V rukách držala hrubú a veľkú knihu, ktorú položila predo mňa a zobraza mi tú, ktorú som mala v rukách.

„Prečítaj túto knihu a skús o tom popremýšlať,“ žmurkla na mňa, postavila sa a ladným krokom odišla. Pozrela som sa na knihu. V rukách som držala jednu časť zo série Harryho Pottera. Nechápavým pohľadom som sa začínala obzerať, či tú pani náhodou nezbadám. No márne, už bola preč.

NA DRUHÝ DEŇ

Celú noc som strávila čítaním. Uvedomila som si jednu vec. Pani z knižnice bola J.K. Rowlingová. Vážim si ju, lebo mi knihami Harryho Pottera ukázala, že bez priateľov neprekonáme všetky prekážky stojace v živote. Patrí jej môj veľký obdiv a jedno veľké ĎAKUJEM.

Ema Lujza Válkyová, 1.š s MŠ kráľa Svätopluka Šintava

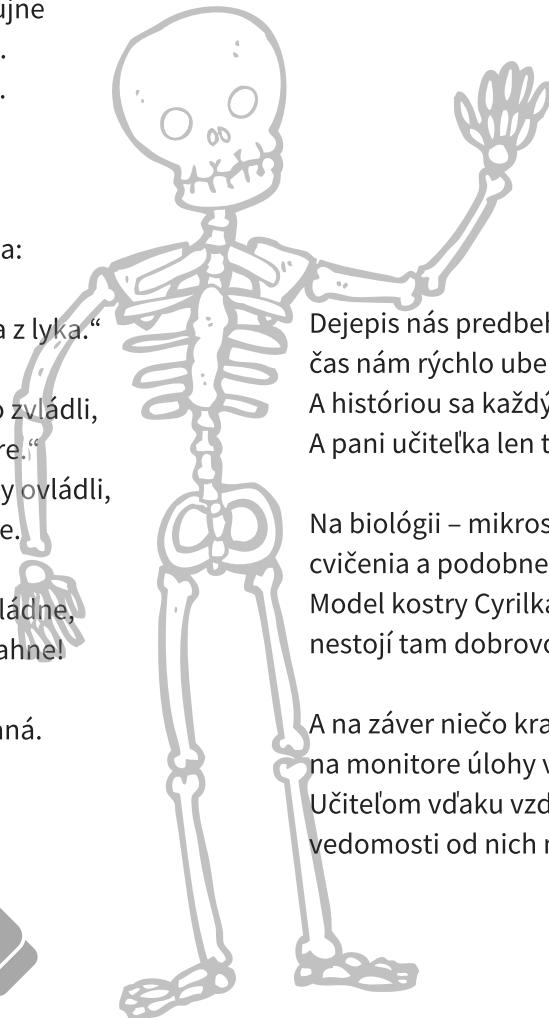
Rutina

Učitelia – ticho, nečujne
prechádzajú triedou.
Sú tu však aj tí dobrí.
Nebijú nás kriedou.

Spolu všetci píšeme
do pracovného zošita:
„Malý Matúš vzlyká,
pokazila sa mu taška z lyka.“

Písomku sme nejako zvládli,
vraj: „Napísaná dobre.“
Žiacku dobré známky ovládli,
chváli aj Štúr v Modre.

Na geometrii ticho vládne,
ihlan, guľu nik neutiahne!
Ba aj štvorca hrana,
tam vedomosť je hraná.



**Daniel Hatnančík, Filip Szabó,
ZŠ SNP Galanta**

A fa és a levél

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy rét. Volt rajta sok-sok fa. Az egyiken már kibújt az első kis levél. Nagyon egyedül érezte magát. Megkérdezte a fa a levéltől:

- Miért vagy szomorú?
 - Mert egyedül vagyok és nagyon unatkozom – mondta a levél.
 - Ha csak ez a baj, akkor várj néhány hetet, amíg kibújik az összes falevél!
- Várt a levél, türelmesen várt. Néhány hét múlva látta, hogy a fának igaza lett. Az egész mező zöldbe borult, és a fák büszkén mutogatták zöldellő koronáikat.
Így történt, hogy a levél nem maradt egyedül, és társaival együtt örölt a tavasznak. Ha nem hiszed, járj utána!

**Danajka Máté,
Kodály Zoltán
Alapiskola Galánta**



A nyuszi meg a két süni

Volt egyszer egy nyuszi, aki saját magát tartotta a leggyorsabb állatnak az erdőben.

Egyszer unatkozott és elment sétálni. Ment, mendegélt, találkozott a két sünivel.

- Sziasztok, hogy hívnak titeket? – kérdezte a nyúl.
 - Szia, én Sün Samu vagyok. Én meg a húga, Sün Sára.
 - Futunk egy versenyt? – kérdezte a nyúl.
 - Habár úgy is én nyernék, mert nagyon gyors futó vagyok.
- A két sün nagyon rossz néven vette, hogy azt mondta rájuk a nyúl, hogy nagyon lassúak és pici a lábuk. A sünök azt válaszolták, hogy szeretnék ezt megbeszélni.
- Szerintem leckéztessük megmondta Sün Samu.
 - Rendben – válaszolt Sün Sára.
- A sünök visszamentek a nyúlhoz és elkezdődött a verseny. A 2 testvér bábut rakott a rajthoz, és a célhoz siettek. Mire a nyúl odaérte, a sünök már régen ott voltak. A nyúl azt kérdezte a sünököt:
- Hogy értetek ide ilyen gyorsan?
- A sünök azt válaszolták, hogy ez titok. Ha nem hiszed, járj utána!

**Csomós Lola,
Kodály Zoltán
Alapiskola Galánta**

Každý učiteľ je iný,
svojím spôsobom divný.
Prácou denne zrobený,
hľadá svoje miesto v umení.

Poznám super učiteľov,
od ktorých život závisí.

Päťka do žiackej skočí,
o lenivosti žiaka svedčí.
Učiteľ len mávne rukou,
je to záležitosťou utorkovou.

Celý čas sa na utorok pripravujem,
svoj drahocenný čas výučbe darujem.
Celý týždeň poctivo makám,
kvôli stresu zle spávam.

Napokon je tu deň D,
dúfam, že rýchlo prejde.
Učiteľ ma volá...
Ach, tá škola!

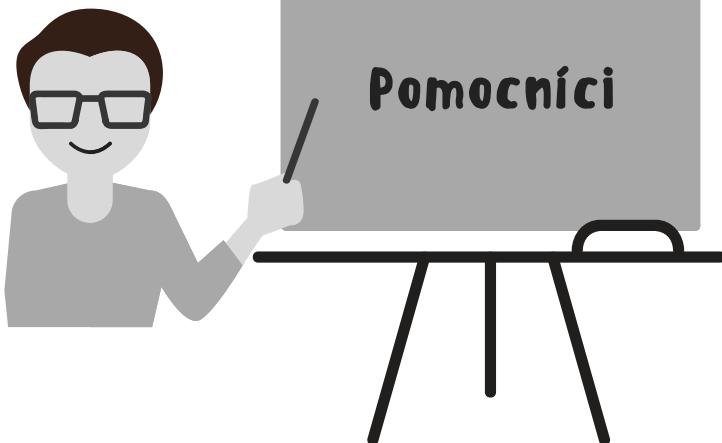
Kráčam k tabuli,
cesta je ťažká ako cez skaly.
Tu sa zrazu šmyknem,
s ťažkým buchotom dopadnem.

Nohy sa mi zamotali
a ďalšie trapasy do zbierky pribudli.
Červeň v tvári rastie
a moje sebavedomie padne.

Posledná hodina odbije,
stres definitívne zabije.
Vďaka učiteľom lepšie vedomosti máme
strednú školu dáme!

Tak ja vám poviem:
Učiteľov si treba ceníť.
(Vážim si Vás, ste naším prístavom).

**Kristína Horváthová,
ZŠ SNP Galanta**



Az én testvérem

Kit is tudunk leginkább jellemezni? Aki közeláll hozzánk, akit igazán ismerünk. Én a kisöcsémet szeretném bemutani.

Elsős korához képest magas, nekem a mellkasomig ér. Ha gondolkodik, vagy ha álmos, aranyszőke haját az ujjaira tekercsíti, még akkor is, ha az egészen rövidre van nyírva. Égszínkék szemével nagyon huncutul tud nézni, de könyörögni is tud, ha valamit el szeretne érni. Öltözködésében inkább az egyszerűt, a sportosat választja. Ha teheti, kerüli azokat az ingeket, pulóvereket, nadrágokat, amiken gomb van. Nem tud megbarátkozni a gombokkal.

Játékait mindenkor úgy kell hagyni, ahogy játszott velük, hogy másnap ott folytathassa, ahol abbaagyta. Kedveli a társasjátékokat, s már nem sértődik meg, ha esetleg az ellenfél nyer. Különösen szereti az autókat és traktorokat. Képes elmagyarázni, hogy miben különböznek, s hogy miként működik. Meglepetésünkre legújabb szerelmei a repülőgépek. Ezeket tervezzi, ami a rajza in is látható.

Különös élvezettel szeret beletaposni a pocsolyákba, amit én nem nagyon nézek jó szemmel. Reggel, amikor együtt megyünk iskolába, még kerüli őket, nehogy sáros legyen a cipője, de hazafelé egyet sem hagyna ki.

Belső tulajdonságairól árulkodva elmondhatom, hogy mindenkihez kedves, ha az van, amit ő szeretne. Ha viszont nem a kedve szerint alakulnak a dolgok, nagyon gyorsan fel tudja magát húzni. Szóval hirtelenharagú. Ilyenkor próbál-juk rábírni, hogy számoljon ötig, vagy akár tízig is, ha kell, de sajnos ez még nem sikerül neki.

Reggel, amikor iskolába kell menni, anyukámnak puszikkal kell őt ébresztenie. Enélkül bal lábbal kel fel és még reggelizni sincs kedve. Egyébként nagyon jó étvágya van. Ha valami finomságot kap, önzetlenül megosztja velem... többnyire.

Nagyon szeretem a testvérkémet, annak ellenére, hogy többször összeveszünk. Ilyenkor viszont gyorsan kibékülünk, s próbálunk egymás kedvében járni. Örülök, hogy ilyen kisöccsém van, hisz ha nem lenne, ki kellene őt találni.

**Mihalovič Veronika,
Széchenyi István Alapiskola Felsőszeli**

Pomoc v pravý čas

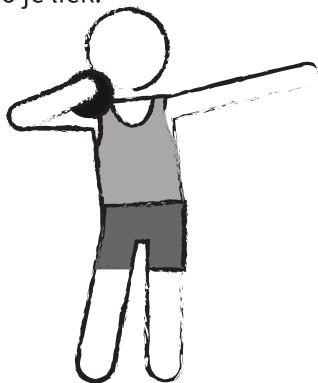
Pevný postoj, guľa v dlani,
už len jeden nádych,
niečo mi vo vrhu bráni.
Vrhнем a tu zrazu – bolestivý výdych.



Ďalší vrh už nezvládnem,
koleno mám v ohni.
Slzy v očiach zadržím,
vydržať však musím.

Pán učiteľ pri mne kľačí,
obväzuje koleno,
čo už – šport je taký,
On je mojou oporou.
Musím byť však veľmi silná,
bolest prúdi do kolena.

Po pár dobrých, milých slovách
stojím už na vlastných nohách.
Pán učiteľ, ďakujem,
Vaša pomoc to je liek.



Laura Péteriová,
ZŠ SNP Galanta

Čakám pred školou
s hlavou deravou.
Skladám svoj telefón,
som stredom posmeškov.

O pár minút auto trúbi,
návratka na výlet letí.
Podákujem za ochotu, mama vraví –
daj si pozor, aspoň trochu.

Upaľujem k autobusu,
zaradím sa do zástupu,
návratku hned' odovzdám.

Pán učiteľ milý bol,
návratku si zobrajal.
Čakal na mňa – zábulivca,
krásny výlet vybral.

Škola mizla z dohľadu,
veľká srandu bude,
nevyhnem sa pohľadom,
aj spievať sa bude.

Tamara Bordovácsová,
ZŠ SNP Galanta

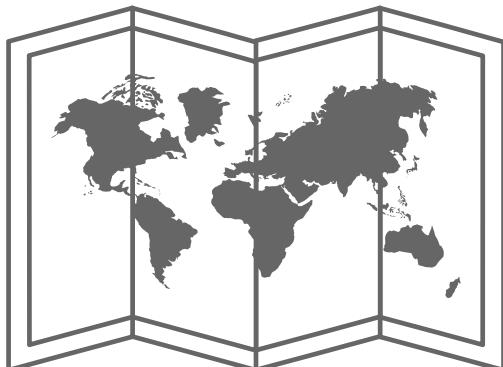
Otthonunk a világban

„Azért vagyunk a világon, hol hogy valahol otthon legyünk benne“ – mondja Tamási Áron, de talán kissé kibővíthetnénk az idézetet, hiszen azért is élünk a világban, hogy boldogok legyünk benne. De vajon mit jelent az a szó, hogy „boldogság“? mindenki másképp gondolja. Valaki akkor boldog, ha sok pénze van, más meg akkor, ha egészségesnek érzi magát. Megint mások a boldogságot a családjukban, az otthonukban találják meg. De mit is jelent az, hogy „otthon“? Ez is mindenki számára mást takar. Vannak, akik menekülnek az otthonuktól, hogy egy új, szebb, élhetőbb otthont keressenek maguknak. Másokat meg erőszakkal szakítanak el az otthonuktól.

Szerintem mindenkinél az az igazi otthona, ahol született, ahol a családja és rokonai élnek, ahol az anyanyelvén beszélhet. A világban árvák és boldogtalanok lennének enélküli az otthonunk nélkül. Mirajtunk műlik, hogy boldogok leszünk-e az életünk folyamán. Saját erőnkkel teremtsünk otthont, boldogságot! Szerintem ehhez nem kell sok minden, pénz sem annyira, mint szeretet. Csak egy kis emberségre van szükség, egy kis odafigyelésre a másik ember felé. Ha a körülöttünk lévő emberek boldogok, akkor mi is boldogok leszünk. És otthonosan is akkor fogjuk magunkat érezni, ha a másik arcán mosolyt láttunk. Egész Földünkön mindenkinél otthont kell magának teremtenie, egy kis kuckót a világban, ami az övé és szeretteié.

Tamási Áron idézete ezzel folytatódik: „Nem is lehetünk más célra ebben a világban, minthogy megismerjünk minden, amennyire lehetséges: a tarka és zegzugos világot, a megbocsátandó embereket és az egymásra morgó népeket.“

**Varga Krisztián,
Széchenyi István Alapiskola felsőszeli**



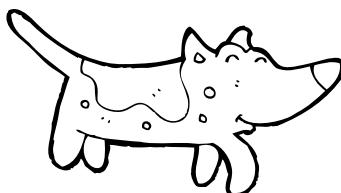
Zverolekár Hugo

Volám sa Hugo a žijem v malej dedine. Mojou záľubou sú zvieratká. Aj preto je mojím zamestnaním zverolekárstvo. Pracujem v peknej ambulancii. Často chodím k pacientom aj domov.

Jedno ráno mi zazvonil telefón a zúfalá pani ma úzkostne a naliehavo prosila o pomoc. Na jej malej farme sa udialo niečo zlé – zvieratká vraj niekto otrávil. Bez váhania som sa vydal na cestu. Zvieratká som vyšetril a dal im potrebné lieky. Najhoršie na tom bol psík. Bolo hrozné vidieť ho, ako chrčí, napriek niekol'koročnej praxi ma pri tomto pohľade zvieralo v hrudi. Dúfal som, že mu lieky cez noc zaberú a bude v poriadku. Zúfalá pani sa od nich nepohľa celú noc.

Na ďalšie ráno som s očakávaním a neistotou išiel na farmu. Už z diaľky som videl veselé zvieratká a aj psíka. Každým dňom ma moja práca čoraz viac napĺňa a robí mi to veľkú radosť.

**Alex Korec,
ZŠ s MŠ Zemianske Sady**

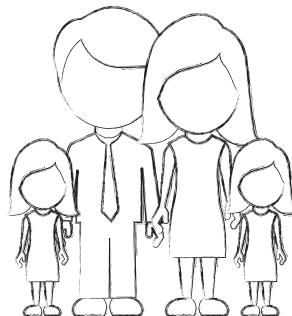


Rodina moja

Moja mama,
múdra, starostlivá
pritúli, vysvetlí, ochráni ma
nikdy ma nezradí
Rodina moja

Sestrička vrúcna
strapatá i hravá
rozosmeje, stratí hračky, podelí sa
v detských očkách
Kristínka moja

Psíček malý
oddaný, roztomilý
pobaví, pritúli sa, zabreše
nikdy Ťa neopustí
Najlepší priateľ v Tvojej duši



**Bibiana Betková,
ZŠ SNP Galanta**

Nem bánnám, ha másként lenne

Tél van. Ha bárki a térré gondol, bizonyosan nem ez az időjárás jut eszébe. Az ablak előtt állok és teljesen mászt szeretnék látni, mint ami a valóságban a szemem elől tárul.

Kint teljesen őszies jellegű a táj. Az időjárás változékony, éppen, ahogy az emberi hangulat, de nem így kellene változna. Véleményem szerint hangulatunkat az időjárás is befolyásolja, és valószínűleg ez az idő depressziót és szomorúságot vált ki. minden egyhangú és szürke. Olyan, mintha egy darab szürke öltönyanyagot húztak volna rá a tájra. A sűrűn aláhulló esőcseppek nehezen átlátható függönyt képeznek. minden keservesen lehangoló. A fák meghajolnak a szél előtt, mint a szegény parasztemberek királyuk előtt, ki félelemben tartja őket. A szél erőszakos és könyörtelen. Villámok cikáznak az égen, s az a rengeteg energia egy szempillantás alatt elillan. Hirtelen mennydörgés hangja tölti be a néma csendet. Egész testemben megborzongok tőle. Az ég úgy mordul rá a Földre, mint haragos szülő a gyermekére, aki valami borzalmas dolgot tett.

Az eső már csak szemereg. A villámok eltűnnek, a mennydörgés elmarad, és a szél is csillapodik. Az eső teljesen eláll, de az ég még mindig felhős. minden mélyedésben, még a legapróbbakban is pocsolyák vannak. Amikor néha a napnak egy pillanatra sikerül ellöknie maga elől a dühös felhőket és elő-előbukkan, erőtlen sugarai visszatükröződnek a víz felszínén, de aztán rögtön ez is eltűnik. A lombhullató fák most csak úgy magukban, csupaszon állnak, nem fedi be őket se sűrű lombkorona, se hótakaró. Az öröközöldek tű levelein meg-megcsillannak az esőcseppek. Az időjárásnak köszönhetően mindenki behúzódott, egyetlen egy lélek sincs kinn. Az utca olyan, akár egy szellemváros, teljesen kihalt.

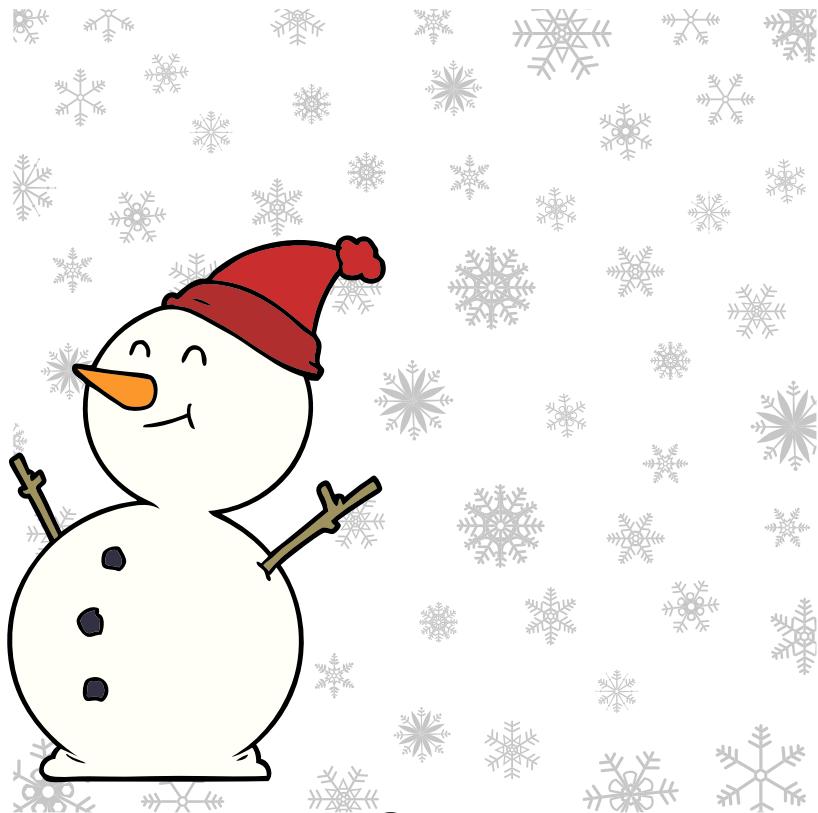
Egyáltalán nem bánnám, ha másként lenne! Lehunyom a szemem, és álmaim táját látom magam előtt. Az ép képzeletemben teljesen más kép él arról, hogy mit látnék, ha január első hetében kinézik az ablakon. Valahogyan így nézne ki: A húsz centis hó minden betakar. Az utak szélén a megfagyott részeiken megcsillan a napfény. Az ablakokon a jegvírag szerteszét ágazik, mint egy boldogságból alkotott gyermekrajz: semmi értelme, de mégis megmelengeti a szívünket. A fákat vastag rétegben fedi a hó, de még mindig havazik. Olyan tökéletesen hullanak alá az égből a pelyhek, mintha egy művészien korreografált balettban lejtenének a táncosok. A háztetők szinte

roskadoznak a hó terhe alatt. Az ereszeket, akár az ezüst ékszerek ékesítik a jégcsapok. A kéményekből boldog arcokat formázva szállingózik a füst. A kisgyerekek oly önfeledtek, gondtalanul és ártatlanul szánkózva, hógolyózva és hóembert építve múlatják az időt.

Az idősebbek boldogan korcsolyáznak a befagyott tavon, szerelmespárok kézenfogva csúszkálnak a jágen, s míg megállnak, egy-egy csókot lopnak. A fellőttek forralt bort kortyolgatnak. minden nagyszerű, letisztult, elegáns, ezüstfehér. Ilyenkor minden gond oly távolinak tűnik a képzeletemben.

Aztán kinyitom a szemem, és sajnos minden ugyanolyan: a táj kopár és szürke, nedves és nincs benne semmi élet. Nem tartom reálisnak az elköpzelést, de azért havat, remélem, kapunk. A két táj – a valóságos és a képzeletbeli – között nincs semmi hasonlóság. Nem bánnám, ha másként lenne!

**Vankó Izabella,
Széchenyi István Alapiskola Felsőszeli**



Tri sestry a Kráskin Yeti

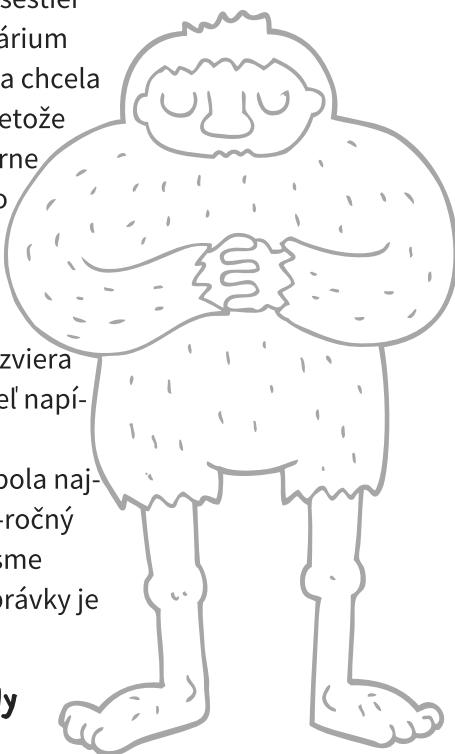
Za horami za dolami žil raz otec, mama a tri dcéry, ktoré si navzájom závideli. Najstaršia Snehulienka mala 20 rokov, Popoluška 19 a Kráska 17 rokov. V dedinke Malorobya sa mohli chovať zvieratá od osemnástich rokov. Dokonca tam chovali aj veci, ale na chov vecí boli podmienky. Veci museli byť bud' čierne alebo biele a tiež sa mohli chovať až od osemnástich rokov. Dve veci chovala aj rodina Krásnohorských – boli to sneh a popol, ktoré patrili Snehulienke a Popoluške. Popoluška chovala popol a Snehulienka sneh. Najmladšia Kráska nemohla chovať nič, pretože nemala na to vek.

Jedného dňa boli Snehulienka a Popoluška s mamou a otcom v meste. Kráska zostala doma a musela upratovať. Kráske však nikto nepovedal, že jej staršie sestry niečo chovajú.

V ten deň, keď upratovala, našla u starších sestier niečo v divných miskách. Vyzeralo to ako akvárium a v ňom chovali svoje domáce zvieratá. Kráska chcela čudnú vec vyhodiť, hoci nevedela, čo to je, pretože v izbách svojich sestier bola, iba keď niečo súrne potrebovala. Keď to zmietla na lopatku, skoro si oči vyočila. Zrazu sa z lopatky vyklulo veľkánske zvieratko. Bolo bielo-čierne a bol to Yeti. Najprv to vyzeralo, že Kráska pôjde natvrdo sedieť za porušenie pravidiel, ale nakoniec si zvieratko všetci obľúbili. Dokonca aj dedinský spisovateľ napísal knihu o Kráske a zvierati.

Yeti býval u Krásnohorských v pivnici, kde bola najväčšia posteľ na svete, ktorú vyrobil jeden 99-ročný dedičan. A Yeti sa rozhodol, že nechce, aby sme o ňom rozprávali, a tak zazvonil koniec a rozprávky je koniec.

Nela Chrapeková, 1š s MŠ Lemianske Sady



Tankönyveim panasza

Én egy fizikakönyv vagyok. A gazdám nem becsül meg eléggé.

Otthon, amikor bepakol másnapra a táskájába, engem bedob a szekrénybe. Úgy látszik, nincs rám gyakran szüksége. Egy pár lap ki is szakadt belőlem, de ő nem ragasztja vissza. Csak akkor vagyok jó neki, mikor belőlem írja ki a szöveget. Bevallom, az mindig jó érzés, ha tanulgart.

– Én mit szóljak? – szól a szlovákkönyv.

– Ha tartalmat kell tanulni, minden aláhúzza ceruzával a soraimat. Mikor eljön a csütörtök, engem is bedob a szekrénybe. Bennem hordja a füzetét és a szótárat. Legalább becsomagolt és rám húzott egy borítót. Négy napig szolgálom egy héten.

Bezzeg a matekkönyvet megbecsüli! Úgy bánik vele, mint a hímes tojással. Őbenne nem hordja a füzetét. Nem húzogatja alá. Igaz, néha azért szurkálja a körzőjével.

– Én a zenekönyv vagyok. Egyszer, amikor unatkozott, velem verte az asztalt az órán. minden könyvön megfelelő borító van, csak rajtam van nagy. Mindig csúszkál rajtam, és mikor lejön, nem képes visszahúzni. De ha a tanító bácsi jön megnézni, elrendez. Az irodalomkönyvet is szereti. Ő fiatal, és nem rakja az öreg könyvek mellé. Tisztán tartja, és kiradírozza benne a firkákat.

– Velem sem kíméletes – mondja a földrajzkönyv. Mindig belém rajzol valamit. Egyik földrajzkönyvnek sem ajánlom, hogy a mostani főbérőlhöz kerüljön, mert akkor egy éven keresztül szenvedni fog. Remélem, túlélem ezt az évet.

Bárcsak minden tantárgyat egyformán szeretne! Akkor egyforma lehetne a sorsunk.

**Takács Sándor Mátyás,
Kodály Zoltán
Alapiskola Galánta**

Stratená v lese

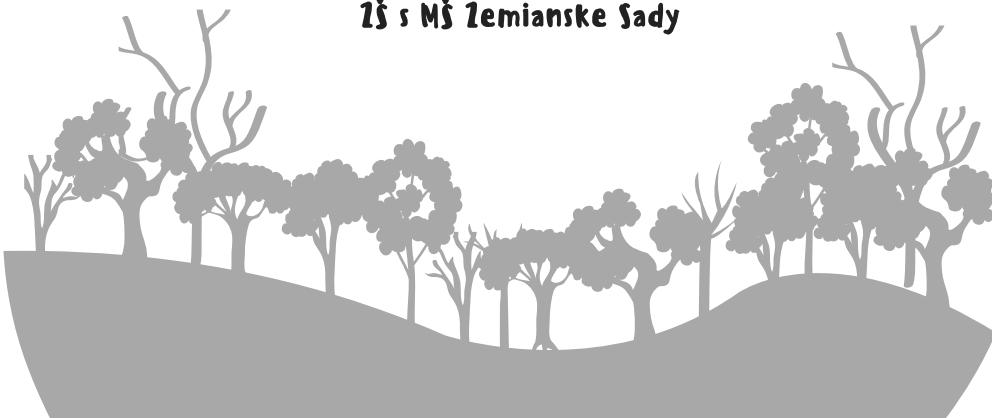
Pätnástročná dievčina menom Klára počas slnečných dní chodievala s mamou na prechádzku do lesíka hore nad dedinou. Les bol priam rozprávkový, všade samý mach, lesné kvety, husté stromy, huby, kde-tu prebehol zajačik, srnka či líška. S maminkou vždy chodievala iba po veľký dub, tam si oddýchli a vrátili sa späť, pretože za ním už začína krikmi prehustený a tmavý, nebezpečný les plný nástrah.

V tento deň však Klára išla sama, lebo mama bola zaneprázdnena. Cestu poznala a bez obáv sa vybrala na prechádzku. Lenže Klára bola taká zamyslená, že si ani neuvedomila, kedy prešla okolo stromu. Zrazu sa stratila, nevedela nájsť cestu späť, pohľad na každú svetovú stranu sa jej zdal identický. Klára sa v duchu spýtala: *Čo budem teraz robiť?*

A práve vtedy začula divné zvuky. Také v lese nikdy nepočula, neskutočne sa bála, avšak snažila sa zachovať si zdravý rozum a rozvahu. Povedala si, že je asi unavená a natoľko vystrašená, že počuje hlúposti. Ako išla ďalej, zase ten istý zvuk – teraz ho však rozoznávala, počula búchanie, ľudské zvuky. Zrazu mala pocit akoby ju niekto sledoval. Začala bezhlavo utekať najrýchlejšie ako vládala, až narazila na muža s pílovou. Ten strach sa nedal opísat.

Až keď sa upokojila a rozhliadla dookola, videla viacerých mužov s pílami, tentoraz sa už nezľakla, boli to len robotníci, ktorí sa starajú o les. Poprosila ich o pomoc a spýtala sa na cestu domov. Podakovala sa za radu a s úľavou sa šťastná vrátila domov.

Aneta Kuzmová,
1š s MŠ Žemianske Sady



Álombeli szerelem

Azt hittem, szőke hercegem,
Bezárva egy toronyba,
Egyszer majd megmentesz engem,
Lóháton lovagolva.

Én sokáig várta terád,
Mégis elfelejtettél,
Még a sárkány is megsajnált,
S te akkor sem jöttél.

Értem mért nem jön a herceg,
Fehér, tállos lovával?
A sárkánytól mért nem ment meg,
Pánctalban és kardjával?
Mért nem történik ez velem?
Nem talál rám a szerelem!

A szörny látta, hogy szenvedek,
Búslakodok egész nap.
És Ő ezen csak nevetett,
Hát így lett ez még rosszabb.

S lám a messzi távolban
Egy királyfi kardjával,
Mint egy gyönyörű álomban
Harcol a csúf sárkánnyal.

Az ajkamra csókot lehel,
Derekam átkarolja,
És mély hangján ezt mondja el:
„Bár álom volt, de megtörtéhetett volna!”

**Nagy Anikó,
Borsos Mihály Alapiskola Nagyfödemes**

Sama v dome

Jedného dňa som prišla domov nadšená zo školy. Dostala som dve jednotky. Mama mi oznámila, že dnes večer pôjdeme kúpiť novú posteľ, ktorú sme zlomili spolu s bratom Kamilom, keď sme po nej skákali.

Tešila som sa, že pôjdem s nimi, ale ako naschvál môj brat Kamil rozbil mamu telefón, a samozrejme, všetko zhodil na mňa. Mama mu uverila, lebo je mladší, a starší súrodenc si vždy všetko odskáče. Nahnevala sa a povedala mi, že mám na dva týždne domáce väzenie. Aby toho nebolo málo, musela som zostať doma, kým sa nevrátia z nákupu.

Čo som mala robiť? Ostala som teda sama, pozerala televízor a hlavne som sa bála aj vlastného tieňa. Nebola som zvyknutá byť doma sama, no zrazu zostalo ticho, všetci boli preč. Strach mi tak zbystril sluch, že som úplne zretelne počula kroky vychádzajúce z kuchyne. Ihned som utiekla pod posteľ a tam som sa triasla, ľahko som sa vcítila do Kevina – určite ho poznáte z filmu Sám doma. V duchu som sa zasmiala – on ochránil svoj dom, ochráním ho aj ja! Myšlienka pekná, prax horšia. Takže žiadna záchrana sa nekonala a úkryt pod posteľou sa mi zdal ako najlepšia voľba. Ked' som tam už bola hodnú chvíľu, hlavou mi prebleslo, že som nevidela Kamila nastupovať do auta. Žeby to bol on, čo chodí po kuchyni, žeby nechali doma aj jeho? Ale prečo sa neozval? Nedávalo mi to zmysel.

Uprostred myšlienkových pochodov ma niečo vyrušilo a do izby vošla postava v bielej plachte. Skoro som dostala infarkt, totálne som začala jačať, až sa záhadné strašidlo zlaklo môjho vreskotu, zhodilo zo seba bielu plachtu a pod ňou bol už vyškerený brat Kamil.

Za normálnych okolností by som mala chut' na neho poriadne zaútočiť, no vtedy sme sa obaja začali nekontrolovateľne smiat. Bola som veľmi vďačná, že to bol on a nakočiec je to celkom vtipná príhoda.



Andrea Toráčová, 1š s MŠ Zemianske Sady

Na splave

Jedno leto sme sa vybrali s rodičou a známymi splavovať rieku Oravu. Ráno zazvonil budík a otec zaveľil: „Vstávať, odchádzame!“

Po trojhodinovej ceste autobusom sme sa dostali na miesto, odkiaľ nás skupina štartovala. Rieka bola spočiatku pokojná, no čím ďalej sme sa plavili, tým bola voda nepokojnejšia. Zrazu sme začuli silné hučanie vody. Začali sme sa obávať, čo príde. Na oboch brehoch stáli ľudia, ktorí na nás kričali: „Chodťte na pravú stranu!“

Nás však už prúd unášal na ľavú stranu rieky. Aj keď sme všetci veslovali a snažili sa, nijako sme nevedeli zmeniť smer raftu. Vtom sme narazili na skalu, raft sa prevrátil a všetci sme skončili vo vode. Naštastie sme mali na sebe záchranné vesty, takže sa nikomu nič zlé nestalo. Voda z nás stekala ako z odkvapu a srdce nám bilo ako zvon.

Cestou domov v autobuse sme mlčky sedeli a mysleli na to, čo by sa stalo, keby sme nemali oblečené záchranné vesty. Napriek tomu sa tešíme na ďalší splav!

**Roman Bánczi
Iž Štefánikova Galanta**

Knihy

Knihy sú veľkou súčasťou môjho života. Mnohí ľudia hovoria, že odkeď som začala čítať, zmenila som sa. K horšiemu či lepšiemu?

Problémom je, že v dnešnej dobe deti, ale aj dospelí často presadzujú iné veci ako knihy. Počítače, telefóny, tablety a iná elektronika prebrala vládu nad ľudmi a knihy zapadli do zábudnutia. Hoci sú mnohí ľudia, ktorí dotyk papierových stránok na prstoch obľubujú, sú aj takí, čo preferujú elektronické čítačky. Fyzickej podobe knihy sa ale nič nevyrovná. Držať v rukách toľko príbehov, smutných, veselých či prekvapujúcich zážitkov je krásny pocit.

Neraz si pár hodín počas čítania alebo po prečítaní skvelej knihy poplačeme. V knihách je toľko emócií. Každá postava má inú podstatu, iné bytie. Ich emócie prechádzajú do nás a my sa každým slovom, každou myšlienkou dostávame do ich sveta.

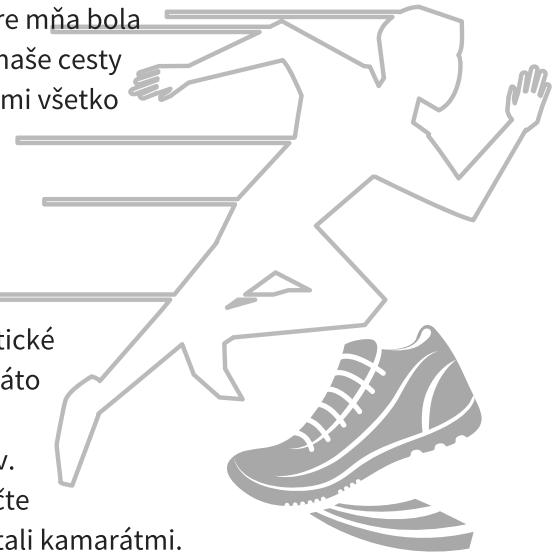
Ľudia často nevidia pravú krásu kníh a hoci majú vo svojom okolí deti, je malá šanca, aby si dieťa vytvorilo vzťah ku knihe. Niekedy mám pocit, že ak by ľudia viac čítali, správali by sa lepšie a mali by na veci iný názor. Svet by sme mali obohatiť fantáziou.

**Kristína Forrová
Iž Štefánikova Galanta**

Športový učiteľ s veľkým U

Zážitky s mojím pánom učiteľom súvisia so športom. Chodím s ním do rôznych kútov Slovenska na atletické súťaže. Je to úžasný človek a hlavne tréner, čo dokazujú aj moje výsledky. Dostávam sa vďaka jeho práci na Majstrovstvá Slovenskej republiky a na ďalšie dôležité udalosti spojené s atletikou. Napríklad, teraz ideme na Halové Majstrovstvá Slovenskej republiky do Bratislavы. Má takú predstavu, že ma prihlásí na disciplíny súvisiace s krátkym a dlhým šprintom. Myslí si totiž, že v nich mám šancu dosiahnuť dobré umiestnenie. Robí pre mňa toho naozaj veľa, a to si veľmi vážim. Stojí ho to asi nemálo síl, pretože už nie je najmladší a ja som len pubertiak, a nemá na starosti len mňa, ale celý tím.

No pozrime sa aj do minulosti. Pre mňa bola najviac dôležitá prvá súťaž, keď sa naše cesty po prvýkrát stretli na ostro. Nebolo mi všetko jedno. Predsa len, bola to už súťaž, na ktorej sa hodnotilo všetko príssne. Pán Učiteľ sa mi snažil pomôcť čo najviac a vďaka jeho radám som dosiahol hned' na úplne prvom štarte v behu na 300 metrov fantastické druhé miesto. A on hned' vedel, že táto disciplína mi sadla a môžem v nej dosiahnuť ešte veľmi veľa úspechov. Odvtedy sme boli už na veľkom počte súťaží. Mám taký pocit, že sme sa stali kamarátmi.



Na prvých majstrovských pretekoch som bol na Majstrovstvách Západoslovenskej oblasti, kde sa mi súťažilo úžasne, hoci konkurencia bola silnejšia. No aj tak sme dokázali, že ako tím mladých Galantánov sme už tak vysoko a ďaleko, že súperom sme ukázali chrbty. Nás pán Učiteľ má na našich výsledkoch veľkú zásluhu a dal by nám aj modré z neba. Mne zmenil život, je to môj vzor. Najviac si vážim to, aký je obetavý. Je mojím druhým rodičom, radcom i kamarátom zároveň.

Na záver musím spomenúť aj Halové Majstrovstvá Slovenskej republiky v Bratislave, kam ideme aj teraz. Tam ma pán Učiteľ prihlásil na dlhý šprint 400 metrov, keďže 300-ka nebola zaradená.

Dopadlo to lepšie, než som čakal, a to len vďaka jeho príprave na túto súťaž.

Mám ho veľmi rád, páči sa mi, ako ma povzbudzuje nielen v predpríprave, ale aj na samotných súťažiach. Verím, že si aj tentokrát atmosféru majstrovstiev vy-chutnáme a športovo užijeme. Som rád, že sme sa stretli a že mi pomáha dosahovať tie najlepšie výsledky. Za všetko mu zo srdca ďakujem. Toto je pán Učiteľ s veľkým U, na ktorého budem spomínať celý život.

Norbert Takács, 1š SNP Galanta



Újra nyár

Eljött a tavasz,
de mindjárt vége.
Eljön a nyár is,
itt lesz végre!

Nem lesz iskola,
már csak egy hónap!
Közeleg a nyár,
itt lesz újra!

Dokonalá láska

Noc ti darovala všetko svetlo
a teraz sa ti v očiach odráža.

Do zlatého prachu zo spadnutých hviezd,
si si vlasy namočil.

Úsmev krajká ako rozkvitnutá lúka,
v sebe nosí vrúcne objatie.

Tvoj pohľad sa vynára
a moje oči neveria,
že môže byť niečo také nádherné.

Hlas tvoj, anjelsky dar,
dáva múzu umelcom.

Smiech, ktorý ma omámi,
znie ako najkrajšia pieseň sveta.

Moje slzy sú ti trestom
a pre úsmev mi nesieš z neba časť.

Srdce čisté stá diamant,
úsmevy zo zlatého košíka rozdáva.

Hviezdy pláču, až tak ti závidia,
že svojím jasom sa ti žiadna nevyrovnaná.

**Vigh Elizabeth
Kodály Zoltán
Alapiskola Galánta**

**Dominika Popluhárová,
1š Gejzu Dusíka Galanta**

Štátka s učiteľom

„Ja si počkám,“ sucho skonšťatoval pán učiteľ a založil si ruky na hrud'.

V spoločenskej miestnosti to len tak šuchotalo a šepotalo. Učitelia nám sedeli naproti a ticho čakali, kedy nám docvakne, že máme byť ticho. Po ďalšej prerozprávanej polhodine sme sa rozhodli, že si konečne prebijeme cestu k ping-pongovému stolu.

Vtom pán učiteľ vstal a povedal: „Vy tri si proti mne zahráte. Ked' vyhrám ja, Stelka zajtra zlyžuje veľký svah.“

Stelka vedľa mňa zbledla a začala sypať argumenty, no to už sme sa snažili odstreľovať smeče pána učiteľa.

Zápas bol nekonečný, nikto už nerátal skóre, len sme sa snažili odpáliť loptičku. Po pätnástich minútach, ktoré sa zdali dlhé ako doba ľadová, Stelku vystriedala Ninka. Vďaka jej skúsenostiam z tenisu sa jej podarilo odpáliť niekoľko nechytateľných loptičiek. Pán učiteľ bol v tvári červený akoby zjedol žeravé uhlíky. Všetky sme boli zadýchané a z posledných síl sme sa zubami-nechtami snažili dať smeč. Deti aj učitelia sa už zberali do izieb.

Napokon sme zápas prehrali, ale všetky tri sme boli príliš unavené na to, aby sme si vymýšľali katastrofické scenáre. Ked' sme sa polozlomené vrátili na izbu, dievčatá si s narastajúcou panikou uvedomili, že zajtrajšok je za rohom.

Na ďalší deň sme mali voľné lyžovanie, teda aspoň tí dvanásti zo skupiny lyžiarov. Onedlho sme už prefíčali aj okolo Stelky, ktorá opatrne a bez problémov zdolávala svah.

Tá státka sa stala perfektným dôvodom na to, aby si aj Stelka dokázala siahnuť na dno svojich síl, pomyslela som si a s úsmevom som sa vybrala za Ninkou k vleku.

Lucia Lanczová, ZŠ SNP Galanta



Spomienka na minulosť

Bol jeden chudobný dedko, ktorý mal s babkou 8 detí a mali aj 22 vnúčat. Takto by sa mohla začínať rozprávka, ale táto je skutočná. Jedno z tých vnúčat som totiž ja a jeden zo synov bol môj otec. Môj dedko sa narodil ešte v roku 1878 a zomrel v roku 1965, ked' som mala 13 a pol roka. Mala som ho veľmi rada nie preto, že mi hovorili, že sa na neho najviac podobám, ale hlavne preto, že bol veselej povahy a všetko bral vždy z tej lepšej stránky. Bol obuvníkom, pracoval doma a vždy si pri práci spieval alebo pískal. Nebolo nič krajšieho, ako keď si zaspievala celá rodina spolu. V zime v izbe s malými okienkami, v lete vonku na dvore.

Občas niektorý sused-posmeškár povedal: „Hambalkoví zas spívajú, zas nemajú čo do huby.“

Ale to sa dedko ohradil: „My rada spíváme, ale moje deti nehladujú. Ždycky máme aspon tí krumple.“ (Slovo „rada“ sa v našom nárečí používa vo všetkých rodoch.)

Oproti iným ľuďom, ktorých som počula spievať, sa mi páčilo ako aj so synmi „tercoval“, dávali druhý aj tretí hlas a také zaujímavé zvuky napodobňujúce hudočné nástroje ako v dnešnej dobe spieva skupina Braňa Kostku - Fragile a bubny ako BeetBox. Najradšej mali piesne: *Ket som pásov*, *Našov som si dívča* a *Jaká je to tašká vec*. Niektorú vám môžem aj zaspievať.

Ket som pásov

1. *Ket som pásov kone, voly, prišla na mna drímota.
Hej, lahov som si do šachorá, kone, voly do žita.*
2. *Išov tade jeden gazda, čo mu žitko patrilo.
Hej, ty šelma! volá na mna. Dobre sa ti ležalo?*
3. *Já som neni žánná šelma, já som svojéj mamky syn.
Hej a kdo by mi scev nadávat, na chrbet mu naložím.*

Našov som si dívča

1. *Našov som si dívča z bohatého dvora,
keré o mne neví, jaká som potvora.*
2. *Bohatá ma nesce, že som já darebný,
že by som premárnev jej velké majetky.*
3. *Ostalo mi pristat s chudobným divčatom.
Ada len nebudem spávat s ním pod plotom.*

Škoda, že sa už nárečové slová vytrácajú. Používajú ich iba starší ľudia. Mladí ich významu často ani nerozumejú. Napríklad chosen – osoh, úžitok, ada – hádam, friško – rýchlo, frištuk – raňajky, firhanek – záclona... Možno občas ako žart použijú vetu: Myllo pallo na umývallo. – Mydlo padlo na umývadlo. Alebo ako hovorí tenistka Cibulková: Pome! – Podľme!

Mám chut' spísať nárečové slová, ktoré sa už vytratili, ako spomienku na mladost alebo ako poctu materinskej reči. Pretože mladí ľudia, ale i v médiách, často používajú anglické názvy, hoci máme v slovenčine k nim primerané a výstižné. Ako by sa za slovenčinu hanbili! (Čo mi je veľmi úto). Aj keď sa slovenčina, ako aj iné jazyky, vyvíja, reč predkov by sme mali pestovať aspoň v ľudových piesňach, rozprávkach a v ľudových zvyklostiach.

Ale vráťme sa k dedkovi. Kedysi sa nenosili ponožky, ale v zime sa okolo nôh do čižiem omotávali handry-onuce. A viete si predstaviť, ako to vyzeralo, keď sa deti vrátili zo sánkovačky a sušili na peci onuce. Dedko prišiel zvonka a jeho typická žartovná poznámka znala: „Phuj, od tolkého smradu by aj slípky podechli.“

Tie sliepky spomínal, aj keď deti nejedli nad stolom a trúsili omrvinky na zem. Dedko žartoval ešte aj na smrteľnej posteli. My vnúčatá sme si k posteli prisunuli „šamlíky a štokerlíky“ a prosíkali sme ho, aby rozprával. Nikdy neodmietol. Ja som z jeho rozprávania dlho čerpala, keď som u nás na dvore hrávala detom bábkové divadlo – to bola moja jediná hračka. Bábiku som nemala, iba tú debničku s bábkami a kulisami a ešte bicykel po staršom bratovi. V našom dvore bývalo päť rodín, takže núdzu o poslucháčov som nemala. Hrávala som v našom šopornianskom nárečí.

Deti si často pýtali „povedačku“ (tak sme volali príbehy, ktoré nám dedko rozprával) O bojazlivom mládencovi. V stručnosti poviem, o čom bola.

Mládenec sa vracal v noci „ze šenku“. Na hlave mal „širák“ s pávím perom. Mesiac nesvetil, pouličné lampy vtedy neboli, nuž párkrtá spadol a pero sa mu nalomilo a viselo až po ucho. Zacítil, že mu čosi brnklo do ucha. Otočil sa, nič a nikoho nevidel, tak sa snažil zrýchliť krok, ale brnkanie neprestalo. Dal sa do behu a zastal až doma za drevenou bránou. Dychčal opretý o bránu a klobúk mu spadol z hlavy. Až vtedy zistil, čo mu to brnkalo do ucha.

Deti mali radi akčné príbehy, tak som tam dávala veľa priamej reči a zvukov. Tiež sa im páčilo, keď som záver obmenila. Napríklad : Mládenec odpadol a zobudil sa až na svitaní... a podobne.

Ďalší oblúbený príbeh bol O dvoch lenivcoch.

V lete, keď bolo na poli veľa práce, sedliaci si najímali tovarišov, mladých chlapcov z nemajetných rodín. Prisľúbili sa aj Pišta s Jožom, ale po pretancovanej noci sa im veru nechcelo vstávať, a tak sa zbudili, keď už bolo slnko vysoke. Pomaly sa vybrali na pole, ale hanbili sa pridať k žencom, tak si ľahli pod strom do trávy do jarku, že ešte chvíľu počkajú a potom sa zamiešajú medzi nich. Pištovi kosa, ktorú si pohodil k nohám, nejako prekážala. Chcel ju odložiť nabok, zrazu zbadal ako gazdiná delí do misiek obed. Nebadane sa priplichtil medzi ostatných, schmatol misku a upaľoval k Jožovi ležiacemu v tráve v jarku. Podelil sa poctivo s kamarátom o halušky. Ten sa veru čudoval, že majú obed, ale sa aj potešil. Keď dojedli, kázal Pišta Jožovi odnieť misku späť a pekne podakovať. Gazdiná zobraťa misku a naložila mu ňou na chrbát, len tak dunelo. Nepridal sa veru k ostatným do roboty, ale trielili rovno domov. Lenže ani si nič nezarobili. Jož už Pištovi neveril a viac sa na tovarišstvo s ním neslúbil. Ba skončilo sa aj ich kamarátstvo.

S dedkovými príbehmi, piesňami a žartovnými narážkami sme si užili veľa zábavy. Rada spomínam na staré časy a na dedka. Bol to dobrosrdečný človek s pozitívnym myslením, aj keď mal ľažký život.

Laura Kráľovičová, ZŠ s MŠ kráľa Svätopluka Šintava

Svätoplukovova vláda

Svätopluk bol veľký kráľ,
o peniaze nežobral.
Svojich synov veľmi ľubil,
ani jedného nikdy nebil.
V tej dobe bol veľký a silný kráľ,
vládol veľmi rád.
Keby teraz vládnuť mal,
nie som si istá, či by to dal.

Lenka Švihoríková, ZŠ s MŠ Zemianske Sady

Môj sen

„Tak, toto je náš nový dom,“ povedala mama, „chod' si vybalíť veci a ja správím večeru.“

„Dobre,“ odpovedala som a vybehl do izby.

V izbe bola stará skrinka. Odsunula som ju preč. Nebola veľmi ťažká. Za ňou boli dvierka. Bola som zvedavá, tak som ich otvorila a vošla dnu. Ocitala som sa vonku na ulici. Čo je divné, pretože izbu mám na poschodí. Prechádzala som sa a všetko bolo akési iné, aj ľudia boli úplne inak oblečení.

Vtom ma osloivilo jedno dievča: „Ahoj, ako sa voláš?“

„Ahoj, som Janka, a ty?“ odpovedala som.

„Ja som Mária Anna, dcéra Márie Terézie,“ predstavila sa mi.

Hned sme sa skamarátili a dozvedela som sa, že som v roku 1750 a vládne Mária Terézia. Takže tie dvere v izbe, čo som našla, sú stroj času. Ale ako sa dostanem späť domov?

„Nechcela by si u mňa prespať?“ spýtala sa ma. „Mame by to nevadilo.“

„Jasné, mohla by som,“ odpovedala som. Bola som rada, lebo som nevedela, kde by som prespala.

„Toto je moja izba,“ povedala, keď sme vošli.

„Váu,“ povedala som s údivom. Bola naozaj krásna. Mala v nej obrovské zrkadlo, veľkú posteľ a prekrásnu skriňu s kopou šiat, topánok a rôznych doplnkov.

„Nech sa páči,“ podala mi jedny zo šiat, „obleč si ich.“

„Ďakujem,“ obliekla som si šaty. Boli nádherné.

O chvíľu prišla do izby Máriina pestúnska:

„Dievčatá, večera je hotová!“

Prišli sme do jedálne, ktorá bola obrovská. Uprostred nej bol dlhý stôl. Usadili sme sa a sluhovia začali nosiť jedlo. Veľmi mi chutilo.

Po večeri mi kráľovná darovala zlatú sponu do vlasov. Samozrejme som jej podľakovala. Potom sme s Máriou Annou a jej súrodencami vymýšľali. Bola s nimi srebra, ale iba na chvíľu, pretože sme museli ísť spať. Mária videla, že som smutná, tak som jej musela vysvetliť, čo sa stalo, inak by mi asi nedala pokoj.



„Dostanem ťa domov, to ti sľubujem,“ povedala, keď som skončila.

Lahli sme si a zaspali. Ráno som sa zobudila už doma.

Ako som sa sem dostala? pomyslela som si. Utekala som sa pozrieť za skriňu, ale dvere tam neboli. Bol to len sen, zosmutnela som. Keď som prechádzala okolo zrkadla, do očí mi udrela zlatá spona. Žeby to nebol len sen?

**Michaela Červeňanská,
ZŠ s MŠ kráľa Svätopluka Šintava**

Ako som pochopil...

Dostať sa do športovej triedy bol môj sen. Som veľmi rád, že ma do nej prijali. Zistil som však, že to nie je také ľahké, ako som si myslal. Aj keď som sa veľmi snažil, stále som bol posledný. Trápilo ma to, nebol som zvyknutý na ten pocit. Ako každý, aj ja by som rád vyhral. No nešlo to. Ešte viac sa to zhoršilo, keď sa mi spolužiaci začali vysmievať.

„Si pomalý... Prečo si to nechytil? Kvôli tebe sme zase prehrali,“ počúval som od nich.

Jedného dňa mi po hodine športovej prípravy povedali: „Nepatríš do tejto triedy.“ To ma veľmi ranilo. Nevedel som, ako si pomôcť, preto som išiel za svojím učiteľom. Bolo mi do pláču. On bol veľmi trpezlivý a vypočul ma. Jeho odpoveď ma prekvapila. Povedal mi, že spolužiaci nemajú pravdu. Do tejto triedy budem patriť vždy, ak sa budem snažiť a šport mi bude robiť radosť. Viem, že hovoril aj s mojimi spolužiakmi, aj keď neviem, čo im povedal.

Veľa som o tom premýšľal. Teraz už viem, že do tejto triedy patrím. Začal som ešte viac na sebe pracovať. Viem, že prvý asи nikdy nebudem, ale možno nájdem disciplínu, kde získam aspoň tretie miesto. A to preto, lebo to nevzdám. Spolužiaci sa mi už nesmejú. A mne šport robí stále väčšiu radosť. Vďaka pánovi učiteľovi Gálovovi.

**Filip Klásek,
ZŠ SNP Galanta**

Najmilší darček

Eliška už tretiu hodinu sedí bez pohnutia za lavicou.

Zrazu učiteľka povie: „Eliška, pod' k tabuli!“

Celá trieda si očami prezrie dievča. Učiteľka dáva príklady, netrvá dlho a žiačka už s jednotkou sedí v lavici.

Cestou domov Eliška kope do kameňov, ktoré sa jej dostanú pod nohy. Zazvoní jej mobil, vidí, že volá mama.

„Ponáhľaj sa domov,“ hovorí mamina.

Dievčina pridá do kroku. Rozmýšľa, že možno dostane zvieratko, čo si želala.

Nadšená otvorí dvere – a uvidí nesympatického, protivného bratranca Joža!

V mysli si premietne, ako jej vždy na návšteve berie hračky a bije ju.

„Eliška pod' sa hrať,“ navrhne chlapec.

„Niééé!“ skríkla vystrašene Eliška.

Mama na ňu pozrie nahnevaným pohľadom. Bratrancova mama poslala Elišku sa hrať s Jožom. Dievčaťu sa veľmi ist' nechce, ale rodičia jej slúbili, že ak bude poslúchať a hrať sa s Jožkom, dostane na narodeniny vytúžený darček. Od tej chvíle sa z Elišky stane dobré dievčatko. Robí, čo môže, aby vydržala s Jozefom v jednej miestnosti. Deň čo deň sa snaží, a aj sa učí čo najlepšie. Pomaly sa blíži deň jej narodenín.

„Aký darček by si chcela, Eli?“ pýtajú sa rodičia. S veľkým nadšením sa na nich usmieva.

„Chcela by som psa,“ povie, „živého psíka.“

Rodičia súhlasia.

Ked' príde očakávaný deň, mamina zavolá Elišku do izby.

Vojde dnu – a tam leží hračkársky psík! S hnevom chce zabuchnúť dvere, ked' odrazu počuje niečo škriabat. Zvuk vychádza zo skrine. Otvorí ju a uvidí ozajstného, živého psíčka! Eliške sa odvtedy zmenil život a ked' príde Jožo, ide s ním i so psíkom von, a už sa nestáže.



**Natália Mezeiová
1.Š Gejzu Dusíka Galanta**

Keby som bol Svätopluk

Janko ráno vstal, obliekol sa a išiel do školy. Nachystal sa a čakal, kým zazvoní na hodinu. Keď prišla pani učiteľka do triedy, s úsmevom oznamila:

„Dnes sa budeme rozprávať o Svätoplukovi.“

„Stále nič zábavné,“ mrmlal si popod nos Janko. Zrazu mu napadla jedna myšlienka.

„Skúsim si predstaviť, čo by som robil, keby som bol Svätopluk,“ povedal si potichu, aby ho nikto nepočul.

Janko sa ponoril do svojej fantázie. Predstavoval si, že je v hrade, ktorý je veľký ako Spišský hrad, no je mohutnejší.

„Keby som bol ja Svätopluk, zväčšíl by som počty vojakov a zaútočil by som na Franskú ríšu. Tým by som zväčšíl svoju panovnícku ríšu. Vybudoval by som si veľké domy a bránu by som mal veľmi vysokú. Tri najkrajšie izby by som daroval svojim synom,“ hovoril si potichu.

Po škole sa Janko vybral domov. Hned išiel do svojej izby. Tam našiel mamu a vyzoprával jej všetko, čo si predstavoval.

Mama mu potom hovorí: „Vtedy ešte nebolo toľko surovín na stavanie. Iba kamene. Keby si prehral súboj s Frankou ríšou, čo by si robil?“ spýtala sa ho mama a pozrela sa pri tom na Janka.

„Povolal by som ďalších mužov,“ vyhováral sa Janko.

„Vtedy bola iná doba. Železo bolo vtedy vzácne. Ľudia sa museli staráť o rodné živobytie. Kupovali si vtedy potraviny, z ktorých museli žiť,“ vysvetlila mu mama.

Potom Jankovi vyzoprávala, ako sa vtedy žilo a na konci dodala: „Mali sme šťastie, že sme mali takého múdreho kráľa, ktorý sa staral o svoj ľud a celú Veľkú Moravu.“

Na druhý deň išiel Janko do školy. Keď zazvonilo na hodinu, pani učiteľka im dala napísat všetko, čo si zapamätali. Janko napísal všetko, čo mu povedala mama a nakoniec napísal: Mali sme šťastie, že sme mali Svätopluka za vládcu, ktorý sa staral o svoj ľud a celú Veľkú Moravu.

**Marek Šimulčík,
ZŠ s MŠ kráľa Svätopluka Šintava**

Apró diáklexikon, avagy hogyan éld túl a sulit

Belépni egy új közegbe, helyzetbe, nehéz doleg, főleg ha az új hely egy iskola, ahol nincsenek tapasztalataid, nem ismered ki a tanárokat és az iskolatársaidat. Számomra először kicsit nehéz volt beilleszkednem a felsőfokon, de végül kitanultam a praktikákat, apró kis trükköket, melyekkel sikeresen megéltem öt évet a felső tagozatosok között. Ezeket szeretném veletek megosztani kedves jövőbeli felsőfokosok.

A kezdetek. Mikor elkezedded az ötödiket, egy hatalmas dzsungelben találod magad, ahol te vagy a tápláléklánc legalján. Az első évben jobb meghúzni magad, hogy még ne vegyenek észre a nagyok (nem jó a legelején a királyokkal kikezdeni). Először jobb csendben meglapulni, beleszokni a környezetbe. Viszont van egy fő-fő szabály: A NAGYOBBAKAT MINDIG TISZTELD!

A barátkozás: Az első és legfontosabb az legyen, hogy az osztálytársaiddal, még ha nem is lesztek barátok, de a jó viszonynak meg kell lenni, hiszen velük fogsz eltölteni elég sok időt. Miután az osztályoddal kialakítottad a jó viszonyt, lassanként elkezdhetsz ismerkedni tőled idősebb gyerekkel is. Arra viszont érdemes vigyázni, hogy az első évben a legidősebbekkel nem muszáj barátkozni, mert kiszámíthatatlanok, viszont a jó viszonyt mindenkorral táplál.

A házi. mindenki tudja, hogy jobb otthon megcsinálni a házit, mert a tanár úgy is lebuktat. Viszont ha mégis előfordul, hogy nem csináltad meg, úgy is elkerülheted a lebukást, ha a szünetben készíted el. Először is mindenkorral más tollat használj, mind amit a suliban szoktál, így látszik, hogy otthon csináltad. Másodszor, ha másolnod kell, akkor rakk a füzetedet az ölelde a pad alá, és amiből másolsz azt rakk a padra. Ha meglát a tanár, amikor könyvből másolsz, csinálj úgy, mintha tanulnál, ha viszont más füzetéből, akkor mond azt, hogy nem voltál suliba és nem tudtad rendesen elolvasni az osztálytársad füzetét, ezért most kijavítgatod a szöveget.

A puskázás. Többfajta puskázás is létezik, viszont egyet ajánlhatok, hogy másról ne less. A másról való lesés nem a legjobb mód a puskázásra, pl. ha meghallja a tanár, hogy valakitől kéred a válaszokat, vagy nyújtózkodsz, mint egy zsiráf az elégé feltűnő.



Több egyszerű kis módja van a dolgozat hibátlan megoldására.

A legegyszerűbb, a füzetet berakni a padba és abból lesni. Ez a régi trükk, amit nem lehet elhibázni, viszont figyelni kell a részletekre. Ne legyen sok holmid a padban, mert hallani lehet a padban lévő sustorgást. Ha meg kell fordítani a füzetlapod, akkor ne a padban, inkább húzd ki óvatosan, rakd az öledbe és úgy fordítsd át. De, ha a tanár elültet más helyre, akkor itt egy újabb trükk, a kis cetli. Vegyél fel szaggatott nadrágot, felsőt, vagy dugj a tolltartódba egy kis cettlit, amin rajta van a tananyag röviden. Sok apró kis praktika van még, úgymint ráírni az üveged lapjára belülről az anyagot, vagy a klasszikus a legátlátszóbb, a bőrre írni.

A szünet. Mielőtt belekezdenénk, nem a kellemes, kecsegítető, megnyugtató, otthoni szünetre gondolok, hanem a csatatérre, amikor egybe vagy zárva az iskolád összes tanulójával. Itt egy fő szabály van: MINDENKÉPP MARADJ A CSOPORTODNÁL. Mindig észre lehet venni, hogy mindenki egy csoportba beszélget egymással, szórakoznak. A taktika ilyenkor az, hogy mikor meghallod a csengőt, kimegy a tanár, akkor kinézel magadnak egy alakuló csoportot, odasietsz és jól érzed magad. Ha bátrabb vagy, akkor egy idősebb gyerekekből álló csoportba is beállhatsz.

A menza. Itt nagyából ugyanazok a szabályok uralkodnak, mint a szünetben. Csoportokban ülünk, általában a csoport tagjai mind barátok, ha nem akkor nem maradt üres hely.

Ezeket a trükköket, tanácsokat, ha betartod nem lesz gondod a felsőfokon, viszont az elengedhetetlen, hogy akármilyen tanácsot is fogsz elfogadni, soha ne tagadd meg önmagad. Mindig maradj az, aki vagy.



**Nagy Anikó,
Borsos Mihály Alapiskola Nagyfödemes**

Najsilnejší zážitok s mojou učiteľkou

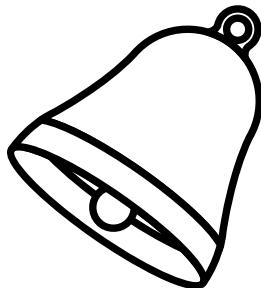
V živote je zopár nezabudnuteľných chvíľ a neopakovateľných zážitkov. Aj mne sa jeden takýto zážitok vryl do pamäti. Bolo to, keď som bola prváčka. Mali sme pani učiteľku, na ktorú spomínajú asi všetci моji spolužiaci, nielen ja. Volala sa Alena Benkovičová. Brala nás ako svoje deti. Keď sme mali v treťom ročníku dostať novú triednu učiteľku, tak za nami plakala.

Ako v každej triede, aj my sme mali dobré chvíľky, ale i nedobré, keď s nami šili všetci čerti. Pani učiteľka mala na stole svoj oblúbený zvonček. Bol pre ňu veľmi vzácný. Mal na sebe trblietky a bol celý biely.

Zo začiatku to bol celkom obyčajný deň. No pre našu pani učiteľku veru nie. Mali sme slovenčinu a mali sme písat obsah, to si dobre pamätám, lebo obsahy som neznášala. Nikto nič nevedel a začali sme sa baviť, rozprávať. Tak nás pani učiteľka upozornila, na čo reagoval jeden spolužiak tým, že jej začal nahlas odvárať. Nahnevaná silno buchla do stola. Zvonček nadskočil, zletel na zem a celý sa rozobil. Sklo sa naširoko rozletelo. Naštastie nikoho črepiny nezranili.

Nastalo ticho. Aj keď sme sa potichučky smiali, bolo nám to veľmi ľúto. Pani učiteľka sa zlakla, ale keď zistila, že sa nám nič nestalo, tak sa jej uľavilo, ale bola veľmi, veľmi smutná.

Teraz, keď som staršia, rozumnejšia, tým viac ľutujem, čo sa jej stalo. Myslím si, že si to zapamätala celá trieda, lebo zvykneme na to spomínať. Zapamätali sme si to, a preto sa snažíme sa tak nesprávať. Hoci musím povedať pravdu, že aj dnes sú niektorí spolužiaci neslušní.



Dominika Wiltschková,
1.š Gejzu Dusíka Galanta

Pod lupou / Nagyító alatt

Literárny časopis detí galantského okresu
/ A Galántai járás gyermekirodalmi lapja

Číslo / Szám: 1/2018

Ročník / Év: 10

Zodpovedný redaktor / Felelős szerkesztő: PhDr. Štefan Polák

Redakčná rada / Szerkezstőbizottság:

Lenka Medovčíková, Angelika Biróová, Mgr. Judita Kontárová

Grafická úprava / Grafikai szerkesztő: Lenka Medovčíková

Vydali / Kiadták: Galantská knižnica a Trnavský samosprávny kraj

Náklad / Példányszám: 50 ks / darab

NEPREDAJNÉ / Ingyenes